

VABARIIGI AASTAPÄEVA TÄHISTAMINE

LONDONIS

Eesti Vabariigi 96. aastapäeva tähistas Londoni eestlaskond oma sõpradega ka sel aastal Westminster Cathedral Hallis. Pilgeni täis saal ja rõdu kinnitasid, et eestlus Inglismaal on vägagi elujõuline. Peokava, mille rõhk oli sel suvel Tallinnas toimuvale laulu- ja tantsupeole ettekandele tulevate autorite loomingul, juhatasid sisse Eesti juurtega noored Annette Jutt ja Kymbali Williams. Sopran Mirjam Mesak esitas Eesti klassikalist vokaalmuusikat Miina Härmalt, Eduard Tubinalt, Gustav Ernesaksalt, Mart Saarelt ja Riho Pätsilt; pianist Kristiina Rokaševitš pakkus kuulamiseks Mart Saare prelüüde.

Kait Tamra „Oma saart“. Läbi nõukogudeaastate mitteametlikuks vastupanuhümniks saanud Gustav Ernesaksa „Mu isamaa on minu arm“ Lydia Koidula sõnadele lauldi laulupeo vaimus ühendkoorina, koos lavakunstikooli noorte ja terve saaliga Helen Auna juhatusel.

Londoni Eesti Seltsi rahvatantsurühma koosseis on tantsupeo ootuses paisunud ja lavale mahuti esitama vaid ühte tantsupeolugu, „Pere labajalg“, ning Ruja loole „Eesti muld ja Eesti süda“ seatud isamaaliselt hingestatud tantsu.

Ürituse ametliku kõne pidas suursaadik pr. Aino Lepik von Wirén, kes ühtlasi autasustas eestlase edendamise eest Londoni Eesti Kooli juhatusel esinaist Aili Nurka ning Šotimaal eestlaste ajalugu uurivat Lea Kreininit.

Eeskava lõppedes sai Eesti kogemust kiluvõilebade, Viru õlle ja Kalevi kommidega täiendada, Londoni Eesti Kooli laste Eesti teemalisi pilte imetleda ning rahva hulgast vanu ja uusi tuttavaid üles otsida. Pidu jätkus Crown Passage'il peituvas Red Lionis, mis tänu eestlastest määndžerile eestlaste hulgas mitteametlikuks oma pubiks on kujunenud. Eestlaste regulaarsed ja massilised sissetungid on seal juba tavalised, nagu ka nende kalduvus poole ööni heatujuliselt ja mitmehäälselt kauneid koorilaule kõrjutada.

Aet Annist

Foto: Ly Tuubel

Sel kevadel Londonis Rose Bruford College'is tudeerivad Eesti Teatri- ja Muusikaakadeemia Lavakunstikooli 27. lennu tudengid esitasid Juhan Liivi luulet ja Kristiina Ehina sõnadele kirjutatud Tõnu Kõrvitsa laulu „Puudutus“ – lugu, mis illustreerib laulu- ja tantsupeo teemat „Aja puudutus – puudutuse aeg“. Londoni Eesti Seltsi segakoor, mis valmistub suviseks laulupeoks, tutvustas laulupeorepertuaarist Pärt Uusbergi „Muusikat“ (Juhan Liivi sõnadele) ja

TALLINNA POMMITAMINE 1944

Pühapäeval, 9. märtsil asetati lilli pommiohvrite mõõdukas 70 aastat Tallinna matmispaigale.

Rünnak tõi endaga kaasa enneolematuid purustusi, muutes jäädavalt linna nägu ja tuhandete linlaste elu. Rünnakute tulemusel hävis 8000 hoonet, ligi pool Eesti pealinna elamispiinast.

Rängalt sai kannatada Harju tänav ja Estonia teatri ümbrus. Maha põles eestlase sümboli tähendust omav Estonia teatrimaja ning süttis Niguliste kirik, pommitabamusest purunes keskaegne vaekoda Raekoja platsil ja hulk teisi ehitismälestisi.

Hukkus 757 isikut, sh 586 tsiviilisikut, 50 sõjaväelast ja 121 sõjavangi, peavarjuta jäi umbes 20 000 inimest.

Kurva tähtpäeva meenu- tuseks avati näitus, toimus rahvusvaheline konverents ja etendus dokumentaalnäidend. Ka toimus mälestusteenistus Siselinna kalmistul, kus

asetati lilli pommiohvrite matmispaigale.

Neitsitorni lektoriumisaalis toimus Tallinna pommitamise 70. aastapäeval rahvusvaheline ajalookonverents, mille teemaks oli Eesti ja Soome linnade pommitamised 1944. aastal.

Tallinna Linnamuuseumis avati suurtükitornis Kiek in de Kök fotonäituse „Purustatud linnasüda – Harju tänav enne ja pärast õhurünnakut 9.–10.03.1944“.

Harju tänav oli üks Tallinna vanimaid kaupmeeste ja käsitöölise tänavaid, kuhu koondus linna kaubanduselu ning järk-järgult kujunes Harju tänavast üks linna olulisemaid äripiirkondi. 1930. aastatel asusid siin mitmed pangad, ärid, restoranid, hotellid ja kinod. Pärast 9.–10. märtsi ööd oli Harju tänavast hävinud 89%, Vana-Posti tänavast 95%, Niguliste tänavast 75%.

allikas: Delfi

LEICESTERIS

Foto: Toomas Ojasoo

Laupäeval, 22. veebruaril tähistati Leicesteris Eesti Vabariigi 96ndat sünnipäeva.

Päeval pidas õp. Valdo Lust jumalateenistuse ning õhtupoole oli kontsert.

Esinesid pop-jazz lauljatar Mari Ronimõis ja pianist Liina Kuill tuntud eesti lugudega. Väga populaarsed olid meie seast vara lahkunud staari Silvi Vraidi laulud.

Ühislaulud andsid võimaluse kõigil oma häält harjutada ning hiljem kutsusid hoogsad rütmid lausa kaasa tantsima.

Ürituse jooksul toimus ka korjandus köögi remondi ja uuenduste tarbeks. Nagu alati, olid Anu ja ta abilised maitsvaid eesti-pärasteid roogi valmistanud. Pidulaualt ei puudunud isegi sült! Loodan, et kohalolijad annetasid heldelt, et perenaised meid jätkuvalt hõrkude roogadega kostitada saaksid.

Suured tänud esinejatele ja korraldajatele ning eriti suured tänud õp. Valdo Lustile. Me teame, et tal ei saa kerge olla oma pere ja töökohustuste kõrvalt mitu korda aastas Inglismaal käia. Tema külaskäigud on meie jaoks hindamatu väärtusega. Kohtume uuesti 10. mail emadepäeva tähistamisel!

Eva Piirimägi

EDINBURGHIS

Edinburghis peeti suurejoonelist iseseisvuspäeva Royal Medical Society ruumides, mida külastas üle 150 inimese. Peeti eestiteemaline viktoriin, mis pakkus eestlastele

pakkus eestlastele

maalastele. Baaris pakuti lipuvärvide shotte, Saaremaa viinasid ning likööri ning muud head ja paremat. Peol esines Linda Lapp, kes esitas mõnusa jazzirütme ning eestikeelseid palasid. Peole lisis värtsi mitme ruutmeetri küpsisetort, mis tekitas nii mõnelgi külalisel suure koduigatsuse. Iseseisvuspäeva lõpetas ootamatult tuletõrjealarm, mis tõi kohale terve

tuletõrjebriigaadi. Sellegi poolest oli rahval meel rõõmsameelne ning juttu ning elamusi jätkus hommikuni.

Pidustuse toetajateks olid Altia Eesti ning Aberdeeni Eesti Selts. Peakorraldajateks Edinburghi Eesti Selts. Henri Raadi

BRADFORDIS

Foto: Toomas Ojasoo

Vabariigi aastapäeva tähistamine Bradford Eesti Kodu algas eestikeelse jumalateenistusega, mida pidas õpetaja Valdo Lust. Teenistus lõppes ühislauluga 'Hoia

Jumal Eestit', mida lauldi Eesti Vabariigi auks. Laulude saatjaks klaveril oli Karin Blakeley.

Peale jumalateenistust katsid perenaised laud maitsvate eestipäraste roogadega. Söögi juurde pakuti ka veini. Eeskava alustas Bradfordini Eesti Kodu esimees Vello Vahter sõnavõtuga, millele järgnes Reet Järvik, kes kandis ette Juhan Liivi luuletuse 'Isamaale'. Karin Blakeley ja Reet Järvik laulsid kaks laulu – 'Eideratas' ja 'Kas tunned maad,' millele publik kaasa laulis. IEÜ esimees Toomas Ojasoo tänas lõppsõnas kõiki esinejaid ja ka perenaisi Jacqui Vahterit ja Anne Tendalit.

Peale sööki esinesid akordionimängijad Kristi kool ja Toomas Oks Eestist, kes mängisid traditsioonilist eesti rahvamuusikat, mida publik sai nautida nii saalis kui ka hiljem baaris. Oli meeoleurikas ja hubane õhtu. Reet Järvik

1 Vabariigi aastapäeva tähistamine Eesti uudised

2 Euroopa Eestlaste Koor

3 Book Review Tõlgime Sõnumit Kokakunst

4 Eelseisvad üritused Teated ja reklaamid

Järgmine Eesti Hääl ilmub 22. aprillil 2014

Kaastööd ja kuulutused palume hiljemalt 12. aprilliks 2014

NOTTINGHAMIS

Eesti Vabariigiaastapäeva tähistamine on alati Inglismaa Eestlaste hulgas traditsiooniline ning ka seekord toimusid üritused nii Londonis, Leicesteris ja Bradfordis. Nottinghami Eestlaste osakonna liikmed olid kutsutud Ukraina Föderatsiooni klubisse pühapäeval, 23. veebruaril.

Koosviibimise alustuseks pidas osakond koosolekut ning kuulas ka head astaaruanne, mille esitas ühingu esinaine Kadri Saat. Rahvas oli väga kuulekas ning kõik hääletamisele pandud ettepanekud võeti ühehäälselt vastu. Tore, et meil on võimalik edasi tegutseda, kuna saime väikese annetuse Inglismaa Eestlaste Ühingu. Nottinghami osakonnal on senini sellel 17 maksulist liiget, kuid on oodatud juurdekasvu tulevatel üritustel. Üritustel osalevad ka mitmed lapsed, kes loodetavasti ka kunagi Eesti asja edasi arendavad.

Eeskava teine pool oli meelega huvitav ja sisaldas muusikalisi vahepalu, luuletust ja koos hümnilaulmist. Pidulaua suurepärase einelaua nautimiseks ning sõpradega vestlemiseks ning sõpradega vestlemiseks. Muidugi ei läinud me mööda ka Eesti asja arutamisest ning vabariigile sünnipäeva puhul toostimisest. Margit Veeveris

Foto: Toomas Ojasoo

EUROOPA EESTLASTE KOOR VALMISTAB ETTE XXVI LAULUPEOKS

Euroopa Eestlaste Koor (EEK) pidas Luksemburgis suure laululaagri ajavahemikul 31.01. kuni 02.02.2014. Laululaagri eesmärk oli õppida ja salvestada laulupeo laule, kuhu koor läheb sel suvel esiema valikkooride hulgas. Küsisime nii dirigentidelt kui ka erinevatelt lauljatelt, mis tõmbab neid osalema EEK laagritest.

LAURA RUMMEL pärit Tallinnast; Praegu elan Wuppertalis, Saksamaal. Olen elanud väljaspool Eestit 18 aastat. Kooris olen sopran. Mis koorides oled laulnud varem:
- Tallinna 21. keskkooli lastekoor
- Tallinna Pedagoogikakooli naiskoor
- Tartu Ülikooli naiskoor
Euroopa Eestlaste Koori muljed:

endaga kaasa midagi riigist, kus elab ja samas Eestlaseks olemise - tunde, meie ühise kultuuri tunde. Miks meie, kes me elame elu väljaspool väikese Eesti piire, tuleme nii vaimustatult kokku, et minna laulukaare alla? Arvan, et parim vastus sellele peitub mu lemmiklaulu "Oma Saar" sonades "Kui üks helin saatmas teel, siis leidja sa ..." - see on hing, ühiselt jagatud, mille koos olles ja muusikas ära tunne.

Kuulun Saksamaal EÜSLi projektkoori asutajate hulka. Kui koor loodi, oli täiesti loomulik, et löön kaasa. Juba see oli tore, et Saksamaa igast otsast soitsid lauljad proovideks kokku ja saime omavahel tuttavaks. Nüüd tuleme kokku mitmest ilmakaarest, trotsides vahemaid ja riigipiire. Pean Eesti Euroopa Koori absoluutseks fenomeniks - eks ole see ju samas nii rahvuslik kui rahvusvaheline. Iga liige toob

Laulupidu: Nii kaua kui mäletan, olen alati laulupeol käinud, lapse- ja noorena esinejana, hiljem ka kuulajana. Laulupeod on osa minu isiklikust identiteedist, meeles on käidud rongkäigud, hernesupi helpimine viimas ja üks isiklik rekord - kord ühe peo ajal sai lapsena järjestikku ära söödud 7 pulgajäätist. Eestit ilma laulupidudeta ette ei kujutakski.

SILVER LUMI - Dirigent

Olen pärit Maarjamaalt, kuid elukoht praegu on Helsingis, kus olen elanud kaheksa aastat. Osalesin laulupeol esimest korda 90ndatel aastatel kooliga.

Alustasin dirigendina kolm aastat tagasi Silleri segakooriga Soomes. Kooril on rohkem kui 35 liiget. Olen ka viimase kolme aasta jooksul olnud vähemalt viis korda seotud Euroopa Eestlaste Kooriga.

Minu arvamus on, et Laulupeol on „Feeling” kõige tähtsam. On väga oluline, et laul viib endaga kaasa - koht ja muud peavad mõtetest kaduma. Peab mõtlema

kas laulu ajaloost või millegist muust. Ühes suhtes see on nagu „an out of body experience”.

Ma leian, et EEK on saavutanud palju üle aastate ja nii hästi. Rõõm ja hing on nii suur, sest koor saab harva kokku, vaid kolm korda aastas. Sellega oleks ka parem tase kui oleksid harjutused tihedamini - näiteks iga nädal. EEK siht ei ole lihtsalt harjutada vaid harjutatakse kindlaks sihiks, näiteks

Laulupeoks või kontserditeks kas Saksamaal, Kanadas, Inglismaal või mujal. On silmapaistev kui hea koostöö toimub kooriliikmete vahel, mis moodustab koori hinge. Sedasi tõmbab EEK tunne mind ikka tagasi!

JÜRI VÄLI. Olen pärit Järvamaalt, Albu vallast - see on mu ema kodukant. Minu isa oli pärit Saaremaalt. Kui Väli nimeliste inimeste kaugemat tausta uurima hakata, siis selgub enamasti alati, et nende juured on Saaremaalt. Ka minu isa elas Kärla vallas Karujärve kaldal, kuid sattus sõja ajal mandrile.

Ise olen TTÜ haridusega elektritsener. Välismaale sattusin 2008, kui mu abikaasa Imbi otsustas minna tööle Euroopa Liidu Väljaannete Talituse (OPOCE) Luksemburgis. 2013 oktoobrist olen mina ise aga tööl EL Nõukogus Brüsselis - hakkas siin tegelema Nõukogu videovalve süsteemide kaasajastamisega. Seega praegune elu käib kahe koha vahel - tööpäevadel Brüsselis ja nädalavahetus Luksemburgis. Eks varem või hiljem tuleb emba-kumba kohta perel kokku kolida. Euroopa Eestlaste Koori olemasolu uuris abikaasa kohe 2008 aastal välja ja hakkas selles osalema. Et mina polnud pärast häälemurret enam koorides laulnud siis osalesin selles koori tegevuses peamiselt tema autojuhina ja lapsehoidjana. Kuid kui 2009 aasta laulupeo järel kuivas koor jälle nagu tavaliselt üksjagu kokku, siis selleks, et mehi rohkem paistaks olema, lükati ka mind lavale. 2010 (?) suvel Inglismaa reisi ajal hakkas aga ka laulmine juba välja tulema, ning tekkis mõte, et ehk ma polegi päris lootusetu ja ehk õnnestub lood

selgeks saada ning järgmisel laulupeol ka ise laulukaare alla saada. Vahepeal jõudis mu praegu 10 aastane poeg Luksemburgi mudilaskooriga seal juba laulda, tütar on vanem ja on korduvalt osalenud, seega meie perest olen mina ainus, kellel see veel tegemata - loodetavasti saab sel suvel ära käidud. Enne häälemurret laulsin just kõrgemaid hääli, praegu aga olen teine bass ja needki partiid tunduvad liiga kõrged. Selline koorivariant mulle meeldib - nädalavahetus põhjalikku tööd heade dirigentide juhendamisel. Olen käinud nüüd harjutamas ka igal nädalal korra kokku saava koori juures ja see tundub juba liiga üksluine.

Ja tore on see, et inimesed kaugelt kokku tulevad - järelikult on kõigil tõsine tahtmine taga. Samuti on koori reisirid olnud toredad - ikkagi mingi eesmärk. Muidugi võiks ka turistina samadesse paikadesse minna, aga siis on alati võimalus ka mitte minna, ja nii tihti minemata jääbki.

PILLE LÄÄNEMÄGI pärit Leicesterist;

praegune elukoht Veldhoven, Madalmaal. Olen elanud Hollandis 27 aastat. Praegu kodune perenaine!

Olen „madal alt” häälerühmas ja laulnud mitmetes koorides: Leicesteri Eesti segakooris 10 aastat, kooli ja ülikooli koorides, Veldhovenis 5 aastat naiste pop-kooris.

Käin laagrites nüüd ligi 5 aastat. Tutvusin EU-kooriga Münsteris 2009 aastal ESTO'1. Olin läinud pealt kuulama, aga Reet, Karin ja Astrid kutsusid kohe kaasa laulma. Meendusid suvepäevad Inglismaal, mis on mulle lapsepõlvest tuttavad.

Euroopa kooris käivad koos lauljad, kellel on suur tahtmine laulda, kes on andekad ja muusikaalsed. Paljudel on pikk reis selja taga. Koorijuhid toovad lisavaimustust. Tulemuseks on see, et saab lühikese ajaga laulud nii selgeks et võib nendega esineda. Laagrites laulame hommikust õhtuni.

Peale õhtusööki kulgevad õhtud väga seltskondlikult. Tavaliselt kogunetakse klaveri ümber ja läheb laulaks ja tantsuks. See kestab varahommikuni. Isiklikult ma nii kaua vastu ei pea. Ma ei tunne laule, mis on vahepeal Eestis populaarseks saanud, nii et kaasa laulda on raske. Viimane laager Luksemburgis oli tavalisest suurem. Surve oli peal, et kõik laulud laulupeoks selgeks saada. Oli ka palju rohkem ette plaanitsetud, nii et oli vähem võimalust lihtsalt oma tegevuseks. Väiksemad laagrid on mulle rohkem meeldinud.

Ma pole iial laulupeo ajal Eestis olnud. Olen ainult teistelt kuulnud milline fantastiline elamus see on. Tahan korra elus seda kogeda. Kujutan ainult ette milline kokkukuuluvuse tunne sellisest koos laulmisest võib tulla. Ootan suve ja sõitu Eestisse.

ALEXANDER THOMSON

I was born in Leicester and given a musical upbringing by my Scottish father and English mother who encouraged me with folk songs and hymns. Music included piano, trombone, choirs, a variety of Celtic and 'British' folk music and

later as a church organist.

In addition to my language studies at Cambridge I spent many hours discovering the fascinating non-Indo-European languages of Europe, including Estonian. I first visited Tallinn in 2003 and fell in love with the people and language. Since 2009 I have lived with my Dutch wife in Utrecht.

As part of a British amateur choir I sang at the Jaani kirik and in Haapsalu in February 2013,

which helped me understand what singing and national dancing represent to Estonians. On my return I got to hear about EEK from an Estonian, Kaupo Känd, living in the Hague.

I was attracted to the intense harmonies, the concentration by the singers on quality of performance, and the fact that when you hear an Estonian choir sing, you see hundreds of individual strong characters yet also a unity of purpose, which is a beautiful combination. I am impressed by the wonderful camaraderie of the EEK, a warm social side, great relationships between the generations and very professional and friendly conductors. Where did everyone get all that energy from to be able to rehearse from 8-11 pm directly upon arrival, and then ten hours on the Saturday plus a party that went on till the wee small hours?

The Song Festival will, no doubt, be an overwhelming experience! I've heard that one doesn't have to order an Estonian national costume; one can come in one's own national dress instead. So I intend to turn up in my kilt!

TAUNO KANGUR pärit Tartust, enne Shveitsi kolimist elasin 8 aastat Tallinnas.

Olen ÜRO Euroopa majanduskomisjon Genfis, majandus-spetsialist. Laulan baritoni häälerühmas. Mis koorides oled laulnud? Tartu Miina Härma Gümnaasiumi

segakoor - laulupeol käisin sellega 1970ndate lõpus; Tartu Ülikooli kammerkoor - 7 aastat, üks esimestest dirigentidest seal oli hr. Kalev Lindal; Kuldjala Lauluselts - TÜ kammerkoori vilistlaste koor Tallinnas - 8 aastat, dirigent Tiit Arro/Jaanus; Paar segakoori Genfis mehhiko dirigent Alfredo Lavalley juhatusel, laulame seal endiselt ühes topeltkvartetis.; EÜSLi ja Euroopa Eestlaste koorid - ca 7 aastat. Mu muljed Euroopa Eestlaste Koorist - igati positiivsed ja innustavad, oleme katsunud kõigul üritustel töö kõrvalt osaleda.

LEA LEITARU - sündisin 3.jaanuaril 1962 Kölnis, Saksamaal. Mul on kaks vanemat venda.

Olen abielus ja olen kahe tütre ema.

Hariduselt olen arhitekt ja töötan Bonnias.

Elan Euskircheni linnas (55.000 elanikku), mis asub Kölni ja Bonni lähedal.

Laulan sopranit.

EÜSLi ehk nüüd pigem Euroopa eestlaste kooris laulan algusest saadik.

Endises Leelo kooris olin kõige noorem koorilaulja, nüüd kuulun mitme teisega pigem „seniorilauljate” hulka. Naljaks lugu, aga nii ta on! Panen tähele, et laulumisel on mingi teraapiline mõju, viib kõiksugudest keerulistest mõtetest eemale.

Lauljaid on nii palju, et leidub alati keegi jutukaaslane. Dirigentide suhtes on ka väga meeldiv lugu, iga üksik dirigent on väga haruldane, igal ühel on omad erinevad nõudmised ja rõhud. Koor on vahepeal nii suureks kasvanud, et on päris keeruline midagi ühist ette võtta nagu näiteks pärast meie esimest ühist laulupidu 2004. Tahtmine, eestlastega aega veeta, on mind eluaegse „väliseestlasena” sstnud ja paistab, et see kooskäimistung kordub ka uute väliseestlastega.

Leelo kooris laulsin umbes 14. eluaastast saadik, ca. 7 aastat. Käisime igal teisel laupäeval koos Düsseldorfis. Koorijuhiks oli Villu Laidsaar senior. Meie „laulupeod” olid eestlaste peod siin Saksamaal ja seal, näiteks Inglismaal, Rootsisis..., ehk ESTO`del laulmised. Huvitaval kombel laulame praegu EU-kooris palju neid laule, mida ma umbes 35 aasta eest Leelo kooris laulsin!

Olen lauljana kahel laulupeol käinud. Esimene avaldas erilist muljet, sest oli lihtsalt esimene kord, et sellise suure laulurahvaga laval seisin. Võimas ja väga liigutav! Teisel laulupeol käisin koos mõlema tütreaga ja see oli selles suhtes eriline elamus. Laulupidu on omaette ainulaadne ja samas ütlen eriti nende päevade jooksul suure aitäh vanematele, et nad mind „eestluse suunas” kasvatasid. Eestlus koos laulmisega on minu elu päris rikkaks täitnud.

“CHANGING IDENTITIES: Latvians, Lithuanians and Estonians in Great Britain” by Dr. Emily Gilbert

Emily Gilbert is a social historian, writer and researcher based in Devon.

This book is essentially a reworking of her PhD thesis awarded by the University of Sheffield in 2001. It presents some life histories of Latvians, Lithuanians and Estonians who were displaced from their homelands in the first instance

to Germany in 1944 and who thereafter came to Great Britain as participants of two European Volunteer Worker Schemes from 1946-1950: 'Baltic Cygnet' and 'Westward Ho!'

As a child of Estonian parents who both came to the UK under the auspices of the above-mentioned schemes (my mother was a Baltic Cygnet my father was part of the 'Westward Ho!' scheme in 1948), I wondered whether I would really learn anything new from Dr Gilbert's book.

To my surprise, I learnt that Estonians, Latvians and Lithuanians were at the top of the pecking order when it came to recruiting exiled Europeans to fill post-war labour shortages in the UK. I felt rather proud to learn that Baltic nationalities were regarded as excellent material for labour. In 1946, Baltic DPs were described as 'of a very good type', 'of good appearance and habits'; their standard of education was 'good' and they were 'of useful qualifications and of good health who would form a valuable addition to our manpower and a not undesirable element in our population.'

It was also interesting to discover that the British government hoped that the Baltic people would be assimilated into the British population quite quickly and smoothly as they

were regarded as being to be not too dissimilar to the British with regard to work ethic, habits and outlook on life. Unlike other countries where Baltic refugees settled after World War II, Great Britain never supported Baltic communities financially as they did not want to encourage them to maintain their own culture and languages as this would detract from the assimilation process.

On a personal note, I would add that nearly 70 years later, this assimilation process has still not been successful as all three Baltic communities in the UK continue to maintain their own clubs, newspapers and cultural identity. As a second generation Estonian, I regard myself as being only half-assimilated as my husband and I speak Estonian, my third generation daughter speaks Estonian and we regard ourselves as both Estonian and British.

The author posits the idea that the strong national identity and cultural awareness of the Baltic peoples was forged during their time of exile in the DP camps in Germany. There was much leisure time available to the overwhelmingly youthful population of the camps which meant that many became actively engaged in the business of keeping up national culture and identity through activities such as

choral singing, folk-dancing, production of own language newspapers and literature. This same sense of national pride and identity which was passed on to me as a child in the UK is maintained by me to this day and it is the reason why Estonians, Latvians and Lithuanians may have integrated into British society but have never assimilated.

The study concentrates much more on Latvians and Lithuanians than Estonians and the sample of interviewees is quite limited as the research concentrates on Baltic communities in the north of England (with the exception of Bedford). Nonetheless, much of Dr Gilbert's research rings very true – the depiction of life in the DP camps mirrors the stories told by my parents and their friends as do the descriptions of life as a Baltic Cygnet hospital worker in 1940s England. Dr Gilbert also paints an accurate and insightful picture of the cultural life of exiled Baltic communities.

The study is very detailed and, at times, repetitive, but it is an interesting read and I am delighted that someone has taken the trouble to document some of the hitherto largely untold stories of Baltic exiles in the UK.

Reet Järvi, Editor

See page 4 on how to order the book

TÖLGIME SÕNUMIT - MITTE SÕNU!

Euroopa rahvad, eestlased kaasa arvatud, ajavad omavahel asju inglise keeles. Kõik on veendunud, et nende keelepruuk on pädev, kui mitte laitmatu. See ei vasta siiski tõele, nagu näha enam-vähem juhuslikult valitud näiteist.

Tallinna Mustpeade maja ilmub inglise keeles kui *Blackheads' House*. Kui inglane seda näeb, naerab ta südamest – *blackhead* on rasupunn. Mustpeade maja portaali vapil on mooramehe Mauritiuse pea ja seega on sobiv tõlge *The Moors' House* ehk stiilisemalt *House of the Moors*.

Tartu Ülikooli Akadeemiline Naiskoor on kiitust teeninud igas kandis. Paraku usub tõlk, et *naiskoor* on *female choir*. Lauljal on suguelund, aga kooril ei ole, seega on see õieti *women's choir*'.

Eesti välisministeeriumi inglise keel on niisama hästi kui veatu, ent meepotis on minu teada vaid üks tõrvatilk. *Migratsioonibüroo* ilmub inglise keeles kui *Migration Bureau*. Ametlik sisseränd riiki on aga *immigration* ja õige tõlge *Immigration Bureau*. *Migration* märgib hoopis teistsugust liikumist, ennekõike rändlindude retke. Inglise meelest kuulub *Migration Bureau* keskkonnaministeeriumi juurde.

Inglane muigab, kui ta Luisa Tõlkebüroo veebilehel näeb sõnu *Luisa Translating Bureau*. See tähendab otsesõnu 'Luisa tõlkiv büroo' (see viga on nüüdseks parandatud).

Inglane on hämmingus, kui kohtab väljendit *forest brother* (metsavend). Tal pole aimugi, mida see võiks tähendada. See on sama arusaamatu kui *metsa vend* eestlasele. Äkki oleks arusaadavam *the Estonian underground, resistance* või *partisans*? Miks hoida kiivalt kinni vigasest vastest? Ehk seepärast, et eestlasest tõlk ei oska inglise keelt nii hästi, kui ise arvab. Kui vead on juba must valgel juurdunud, on neid aga raske hüljata. Võib ju siis kirjutada *the Estonian underground, known as The Forest Brothers*.

Ilukirjanduse tõlkimise reeglid on väheke teistsugused ja lõdvemad, mängu tuleb *poetic license*² ehk *luuletaja õigus*. Näiteks Jaan

Krossi romaani pealkirja „Vastutuulelaev“ on üsna raske inglise keelde tõlkida, sel sõnal puudub ingliskeelne vaste. Krossi suurepärane tõlkija Eric Dickens on vahendanud selle poeetiliselt „Sailing Against the Wind“. Dickens on peidus poeet: asjatult on ta tõlkinud Krossi „Paigallennu“ poeetiliselt ja mitmetähenduslikult „Treading Air“, kui ilmselge vaste *hovering* on käepärast. Paha on praegune pealkiri sellepärast, et osa lugejaid ei saa sellest aru. See, et Kross ise kiitis selle heaks, ei puutu asjasse. Tõlked on mõeldud ikka võõrkeelse lugejaskonna tarbeks.

Mart Laari stiil võiks olla igale kirjanikule eeskujuks, ent tema raamatu tõlkinud Anna-Helena Dunningu ingliskeelne versioon „Estonia's Way“ on asjatundmatuse ränge näide. Võimatu on ette kujutada, et keegi jõuaks sellest tekstist üle käia. Keegi peaks tõlkijale teatama, et tõlkimine on ikka sidevahend. Pedantlik ja sõnasõnaline tõlge on võimatu ettevõtmine. Tõlkides tuleb iga lause kohta küsida, mida on autor sellega öelda tahtnud. Pädevaid tõlkijaid eesti-inglise suunal leiab väliseestlaste hulgast. Sõjapõgenike järeltulijate seas on piisavalt humanitaare, kes valdavad inglise keelt nagu emakeelt. Näiteks Toomas Hendrik Ilves ja Mariann Kelam kui inglise keeleruumi kasvandikud teeksid head tõlketööd, kui poleks mitte muuga hõivatud. Selliseid inimesi on aga veel ja neid oleks ka hõlbus rakendada. Takistuseks on ehk arvamused, et eestlaste inglise keele oskus käib küll ja veel, et tõlkimine polegi nõudlik, austusväärne amet, selline suhtumine nagu iseteadlikul isehakanud tõlkijal, kes oli keelekogemusi omandanud Inglismaal ettekandjana: „Minu jaoks pole see tõlke küsimus elulise tähtsusega, peaaegu et mõte kaduma ei läheks“.

Andres Gutman

“Sirp” Eesti kultuurileht. 29.08.2013

Toimetaja märkused:

¹ *female choir* on sobiv Inglise keeles, Cf. *Male choir* meestele
² *Inglise keeles - 'poetic licence'; Ühendriikides - 'poetic license'*

JUMALATEENISTUS LONDONIS

Vabariigi Aastapäeva Jumalateenistus Londonis toimus pühapäeval 23. veebruaril Soome Meremeeste Kirikus Rotherhitheis. Koos kooriga oli 36 inimest kohal.

Õp. Valdo Lust tuletas kogudusele meelde, et Eesti põhiseaduses on kirjutatud ... „Kõikumatus usus ja vankumatus tahtes kindlustada ja arendada riiki, mis on loodud Eesti rahva riikliku enesemääramise kustumatul õigusel ja välja kuulutatud 1918. aasta 24. veebruaril, mis on rajatud vabadusele, õiglusele ja

õigusele, mis on kaitseks sisemisele ja välisele rahule ning pandiks praegustele ja tulevastele põlvetele nende ühiskondlikku edus ja üldises kasus, mis peab tagama eesti rahvuse ja kultuuri säilimise läbi aegade“. Me täneme Jumalat ja palume, et ta ka edaspidi meie rahvast hoiaks.

Londoni Eesti Seltsi segakoor kaunistas Jumalateenistust lauludega, nende hulgas „Mu Isamaa on minu arm ...“ mis tõi mitmele pisarad silma. Lõpus mängiti võimsalt oreil ja lauldi „Mu Isamaa Mu õnn ja rõõm“.

Peale teenistust oli maitsev kohvilaud kaetud Saatkonna poolt.

EELK Londoni kogudus tänab kõiki osalisi ja loodab, et eestikeelsed jumalateenistused ka aitavad rahvuse kultuuri säilimist Inglismaal.

Kodumaalt lahkumine 1944ndal aastal, 70 aastat tagasi, saab mälestatud jumalateenistustega septembrikuus nii Leicesteris, Bradfordis kui ka Londonis.

Virge James

MÄNGURÜHM LEICESTERIS

Pühapäeval, 2. märtsil toimus Leicesteri Eesti Majas laste mängurühm. Kohale tulid seekord ome emade-isadega 5 mudilast vanuses 1 kuni 2,5 aastat. Alustasime Tere-lauluga, millele järgnesid tuntud eesti lastelaulud ja –riimid. Edasi sai iga põnn juba ise endale tegevust otsida. Pildil uurib Amelia suure huviga raamatut ja Melanie

mängib legodega. Anna-Kaisa teeskleb sellel hetkel väsinut ning Vincent vaatab huviga tüdrukute tegemisi. Pildilt on kahjuks puudu Karl-Erik, kes peale ilusate piiljardimängijatele kaasa elama minna. Emad-isad said veidi juttu puhuda ja kogemusi vahetada. Kohtume uuesti 6. aprillil

kell 12. Mängurühm on tasuta! Jään teid kõiki ootama! Eva Piirimägi-Sadler

KOKAKUNST

Kevadine kanavokk

1 sl rapsiõli
500 g kana rinnafileed
põidlapikkune jupp ingverit
3 küüslauguküünt
300–400 g brokolit
6 varretäit rohelist sibulat
1 punane paprika
1 karbike seeni
1 karbike ehk peotäis suhkruberneid
200–300 g aasiapäraseid munanuudleid
kastmeks: 1/3 dl kalakastet (fish sauce) + 1 laimi mahl (u 2 sl),
1 punane tsillikaun (seemned eemaldatud ja viilutatud) + 1 sl sojakastet

serveerimiseks peotäis värsket koriandrit

Kuumuta (vokk) pann tulikuumaks.

Lõika filee ribadeks ja prae 1 tl õlis pooled kanapalad kuldseks. Tõsta ootele.

Korda sama teise portsu kanaribadega (kui paneksid

kõik korruga pannile, kipuks liha hauduma ning krõbedusest võiksid vaid unistada). Jäta kanaribad ootele ja kuumuta ülejäänud õli.

Prae õhukesi ingveri- ja küüslauguviile, brokoliõisikuid, hakitud sibulat ja kolmnurgakesteks lõigatud paprikat 5 minutit ning lisa seemed ja suhkruberneid.

Prae seni, kuni pannil olev on küps, kuid siiski veel krõmps.

Lisa pakendil näidatud õpetuse järgi peaaegu pehme keedetud nõrutatud nuudlid ning kuumuta paar minutit. Vala juurde kaste ja lisa kanatükid. Kuumuta minuti jagu ja serveeri koriandriga.

EELSEISVAD ÜRITUSED

LEICESTERI EESTI MAJA

366 Fosse Road North, LE3 5RS.
Tel: 0116 251 6727

Emadepäeva tähistamine

laupäeval 10. mail kell 17:00

Esinevad REE koor ja Erich Krieger
Olete kõik teretunud ja võtke oma
sõbrad ka kaasa!

Baaris müügil: Saaremaa Viin, Viru Valge,
Vana Tallinn.

Lasterühm Leicesteri Eesti Maja

Iga kuu esimesel pühapäeval lastele
rühm, kus laulu ja mängu kaudu eesti
keelt harjutatakse. järgmine kogunemine
6. aprill kell 12.00

ABISTAMISE KOMITEE LONDONIS

Pühapäevaste lõunade aastakava
Muudatus! 6. aprill - Kevadpüha lõuna
11. mai - Emadepäev - koogid ja võileivad
**25. mai - ABISTAMISE KOMITEE
70.a. JUUBEL**

Palun teatage oma osavõtust hiljemalt
neljapäevaks enne pühapäeva lõunat.
Ida Lemsalu tel: 020 8893 3816;
email: pirez@blueyonder.co.uk

Hind: £8

lastele 11-16a £3.50; kuni 10-a tasuta.
Lastele on mängutuba! Oodatud on
annetused loteriiks! Kõik on teretunud!
Lõunad toimuvad kell 13:00
Londoni Eesti Maja, 18 Chesham Villas,
W11 2RB

IES TULEVIK - 2014 aastakava

**17. mai 40. aastapäeva pidulik
õhtusöök/ tants**

10-16. august 65. laste suvelaager

16. august Rahvapidu
Info: kristysheldon@hotmail.com

LASTE SUVELAAGER

Kuigi kõik 40 kohta lastesuvelaagris on
praegu kinni pandud, võetaks veel vastu
4 registreerimist reserv nimekirja.

Laager toimub Cattohope Manoris 10. -
16. august

Igapäevane kava koosneb eesti keele
tundidest, laulmisest, rahvatantsu- ja
kunstõpetusest. Korraldatakse matke,
mänge, mitmesuguseid võistlusi, jne.
Laager on suunatud lastele 7 kuni 16. a.
Palutakse registreerida aadressil: Kristy
Sheldon, 98 Bates Lane, Helsby, Cheshire,
WA6 9LJ. tel: 01928 725058
email: kristysheldon@hotmail.com

"Baltic Exchange" concert

featuring music by Estonian and Latvian
composers - Cyrillus Kreek, Arvo Pärt,
Richards Dubra and Uģis Prauliņš.

Performed by the Meljon Singers choir -
22nd March, 7.30 p.m. at the Holy
Trinity Church, 185 Hermon Hill, South
Woodford, E18 1QQ

The concert Advance tickets £10, on the
door £12, U18s free. Box Office 01992
611711; or www.meljon.ticketsource.co.uk

EESTI MUUSIKAÜHING INGLISMAAL

Korraldab emadepäevale pühendatud
koorilaagri teemal
"Laulame neid laule jälle"
9. - 11. mai.

Elamise ja harjutamisebaasiks on
imekaunis Cattohope'i Mõis.

Meiega liitub: Tuntud laulusolist Erich
Krieger (Eesti), Kitarril kaastegev Are
Jaama (Eesti) ja basskitarril Andi Piliste
(Inglismaa). Konsertmeister ja abidirigent
Eve Tamra (Tallinn). Peadirigent ja
muuskaline juht Reet Kromel
Kontsert : laupäeval 10. mail, Leicesteri
Eesti Maja, millele järgneb õhtusöök ja
tants.

Tulge muusikapeole!

Tasu: £90 (katab ära kõik laagriga
kaasnevad kulutused - majutus,
toidukorrad, noodid, sisetransport, jne).
Registreerimise tähtaeg - 31. märts.
Info: www.eksperimentaalkoor.co.uk

BRADFORDI EESTI KODU

8 Clifton Villas, BD8 7BY. Tel: 01274
544221

Emadepäeva tähistamine

pühapäeval 11. mail

Eesti Kodu on avatud: E: 20:00-24:00; K:
11:45-14:15 ja 18:00-24:00; R: 18:00-
24:00; L: 12:00-14:00 ja 17:00-24:00; P:
13:00-23:00. Baaris müügil : Saku õlud,
Kiss, Viru Valge ja teised eesti joogid

OOTAME LASTE SUVELAAGRI SPONSORID

Sel aastal on Eesti laste suvelaagri 65. a
juubel!!

On juba hulk eesti soost lapsi / noori
suvelaagrisse registreerinud nii UKst,
Eestist kui ka Saksamaalt. Mõned lapsed
Eestist ja Saksamaalt tulevad laagrisse
juba mitmendat korda! Üks laste
suvelaagri sihtidest on luua sidemeid
kodumaal elavate noortega ja selle tõttu
on laagrilised ja ka õpetajad kodumaa
ning teistest Euroopa maadest
noorte tuleku üle eriti rõõmsad.

Kas soovite lastelaagri sponsoriks hakata?

Laagri korraldajad on väga tänulikud
sponsoritele, kes viimaste aastate jooksul
on laagrit toetanud rahaliste
annetustega. Koos IEÜ ja IES Tuleviku
toetusega aitab selline toetus vähemalt
osaliselt laagri ja Rahvapeo kulusid
katta. Iga väike toetus aitab laagri
kulusid katta ning abistab
noori. Sponsoritele pakutakse välja
tasuta sissepääs Rahvapeole, prii
söögipilet, 5 tombola piletit,
reserveeritud istekoht ja soovi korral
pannakse sponsorite nimed ka Rahvapeo
kavasse.

Kui soovite lastelaagri sponsoriks hakata,
siis palun võtke ühendust laagrijuhiga, Kristy
Sheldoniga - 98 Bates Lane, Helsby,
Cheshire, WA6 9LJ. tel: 01928 725058

Books available from Eesti Hääl (offer ends 18 April)

"THE INDRAWN HEART" by Max Boyle

A travelogue in Estonia. Max, whose mother was Estonian, writes with
humour and personal feelings about his journey to all corners of Estonia.
£11 (inc. p+p).

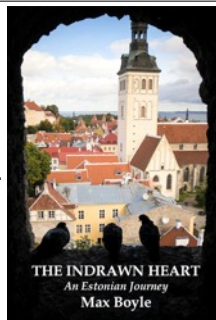

"INTO EXILE"

by Elin Toona-Gottschalk.

"The Economist" book of the year".

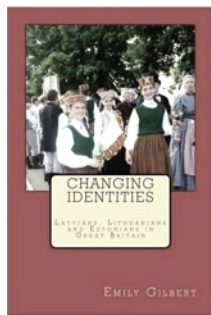
Elin, granddaughter of the famous poet Ernst Enno, recounts her early
years in Estonia, her departure in 1944 with her mother and grand-
mother and her harrowing life in a children's home in Yorkshire, before
embarking on an acting and writing career in London. For the past 35
years she has lived in the USA. £15 (inc. p+p).

"CHANGING IDENTITIES: LATVIANS, LITHUANIANS AND ESTONIANS IN GREAT BRITAIN" by Dr. Emily Gilbert.

This book (446 pages) is available from Amazon.co.uk at a price of
£10.85.

For those readers who are unable to purchase the book online, Eesti
Hääl will order the book on your behalf and deliver it to your home
address for a handling fee of £2.00 per copy. Please make cheques
payable to 'Estonian News'
ISBN 9781481875455 Contact: Tel: 0115 877 6877.

Lahkus meie perekonna sõber

TED SHELDON

mälestavad leinas

*Adrian ja Karin,
Roger, Astrid,
Alexander ja Kristian*

Avaldame kaastunnet

Kristile ja Peetrile nende isa

TED SHELDONI

lahkumise puhul

Jaan Andreeller ja

Ants Aug

Avaldame kaastunnet Kristile,

Peetrile ja Mallele

TED SHELDONI

lahkumise puhul

Rein Tisler

Jaan ja Tiina Rajamets

ja Tiina Beck

Reet ja Toomas,

Laura ja Chris

Len ja Ed Kvietkauskaš

Mari ja Ignas Prackauskaš

Astrid Wilson ja pojad

Dolli Reitel perekonnaga

Linda, Martin ja Jessica

Bob ja Lynn Haidak,

Toetaja liiget

TED SHELDONIT

mälestab

IES Tulevik

JÜRI POSTI

mälestab

Abistamise Komitee Londonis

PAASTU- JA JÜRIBU

Tähtpäevad

25. märts KÜÜditamise ohvrite
mälestuspäev
29. märts Suur Reede
29. märts 2004 Eesti NATO liige

Eesti Hääl soovib sünnipäeva lastele õnne

19. märts Katrin Eagle
20. märts Tiina Rajamets
04. aprill Parina Aggarwal
06. aprill Helga Heinastu
07. aprill Rein Laasna
09. aprill dr. Gunnar Reiman
09. aprill pr. K. Mandreit (juubilar)
11. aprill Enn Kamarik

Sündinud

13. märts 1889 Jüri Vilms
19. märts 1809 Fredrik Pacius
20. märts 1898 Eduard Wiiralt
24. märts 1964 Jaan Tättle
27. märts 1883 Marie Under
29. märts 1929 pres. Lennart Meri
8. aprill 1901 Ernst Idla
11. aprill 1922 Arved Viirlaid
13. aprill 1898 Helmi Mäelo
17. aprill 1899 Aleksander Kolmpere

Surnud

19. märts 1882 Carl Robert Jakobson
23. märts 1953 Oskar Luts
25. märts 1994 Bernard Kangro
26. märts 1962 Cyrillus Kreek
3. aprill 1951 Henrik Visnapuu
15. aprill 1971 Friedebert Tuglas
16. aprill 1927 Konstantin Tümpu
Mälestame Inglismaal lahkunuid
21. märts 1996 August Lembra,
Eesti Hääl toimetaja 1983-1993
4. aprill 1961 kolonel Harald Riipalu
18. aprill 2007 Einar Sanden, kirjanik
18. aprill 2007 praost em dr. Jaak Taul

Armast isa, vanaisa ja vana-vanaisa

TED SHELDONIT

03.08.19 - 12.02.14

mälestavad leinas

Kristy,

Malle, Uku ja Nikki,

Ly ja Wayne, Lucy ja George,

Peter ja Kate, Carla ja Brad,

Jaime ja Danny, Beth ja Peter.

*Musi, musi,
Kalli, kalli.*

Kauaaegset perekonna sõpra

ENDEL VÄLJAMÄED

mälestavad leinas

Astrid ja Karin

Meeskoor "Koiti" liiget ja sõpra

ENDEL VÄLJAMÄED

sünd: 15.03.1927; surm: 20.02.14 Pärnus

mälestavad leinas

Elmar Jänes

Herbert Vare

Aleksander Toomsalu

Eino Ilmari

ja Inge Smith perega

Kauaaegset juhatuse liiget ja sekretäri

JÜRI POSTI

sünd: 24.07.1948 Doynton, Bristolis

surm: 28.12.2013 Ealing, Londonis

mälestavad

Londoni Eesti Maja juhatus ja

liikmeskond

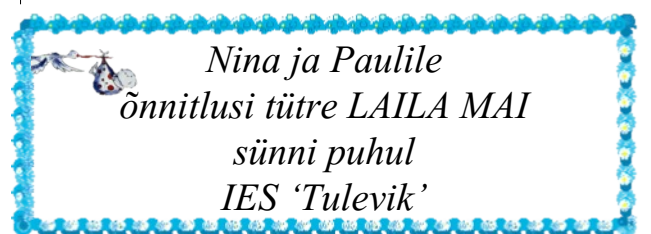
B & B GUEST HOUSE/ KÜLALISTEMAJA TARTUMAAL

Lynn and Bob Haidak, originally from
Lancashire, run a bed & breakfast guest
house in Ülenurme on the outskirts of Tartu.
There are four double/twin rooms. Room rate
(from 1 February 2014) including breakfast is
€45, single occupancy €32, (€5 discount for
'Tulevik' members).

Extras include a small heated swimming pool
(open spring & summer), sauna, BBQ facility
and two bicycles for hire.

Contact: Lynn Haidak, Metsäääre 7, Ülenurme,
61714, Tartumaa. Tel: +372 6661163 Mob:
+372 5334 1388

Email: guesthouse.seitse@gmail.com
<http://www.seitseemaja.ee/>

*Nina ja Paulile
õnnitlusi tütre LAILA MAI
sünni puhul
IES 'Tulevik'*

ESTONIAN NEWS / EESTI HÄÄL - Published by the Association of Estonians in Great Britain

Toimetaja: Reet Järvik; Administraator: Toomas
Ojasoo; Korrektuur: Tiina Kõiv. Esindajad: Bradfordis:
Lydia Järvik; Londonis: Ida Lemsalu

Vaated Eesti Hääles avaldatud artiklile ei tarvitse alati
ühtuda toimetuse seisukohtadega. Iga artikli eest
vastutab allkirjutanu. Toimetaja võib teha muudatusi
ilma autori loata.

Tellimishind aastaks: £22; välismaale £27.

Leinakuulutused - £2.50 cm veerul (miinimum £12);

Ühisleinakuulutus - £4.00 isik; £5 perekond;

Müügikuulutused - £3 cm veerul. Tšeki saajaks

märgige "Estonian News" 4 Briar Gate, Long Eaton,
Nottingham. NG10 4BL. Tel: 0115 877 6877; e-mail:

info@eestihaal.co.uk

Printed by Printing Eye, 455 Sunleigh Road, Alperton,
Middx. HA0 4LY